

ΣΤΡΑΠΑΤΣΑΚΗ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

Από τον κατάλογο της ατομικής έκθεσης των έργων της στην Αίθουσα Τέχνης Μέδουσα, 1984.

Από την αρχή σχεδόν του αιώνα μας, το έργο τέχνης αποτελεί μορφοποίηση περισσότερο ενός ατομικού παρά ενός συλλογικού κώδικα, γεγονός που φαίνεται από την πληθώρα μορφών στις εικαστικές τέχνες. Γίνεται έτσι δύσκολη η αξιολόγηση ενός έργου τέχνης τόσο ως ωραίου κι άσχημου όσο και ως παλιού ή καινούριου. Βασικό μέλημα πια αποτελεί η αποκάλυψη των στοιχείων που συνθέτουν το έργο τέχνης, η μεταξύ τους διάρθρωση και η λειτουργία τους.

Ποια είναι λοιπόν τα στοιχεία που αποτελούν το έργο της Μαρίας Στραπατσάκη; Θα τα χωρίζαμε σε δύο κατηγορίες, υποκειμενικά και αντικειμενικά. Στα **υποκειμενικά** υπάγονται η επιλογή του υλικού (ανοξειδωτή λαμαρίνα με παραμορφωτικές ανακλαστικές ιδιότητες) και κυρίως οι παρεμβάσεις πάνω του, είτε πρόκειται για την πλαστική μορφή που του δίνει είτε για τα γραφικά στοιχεία που προσθέτει στην επιφάνειά του. Τα **αντικειμενικά** είναι ο περιβάλλον χώρος, έμπυχος και άψυχος, ο οποίος συμμετέχει στη διαμόρφωση του έργου σε κάθε στιγμή. Πρόκειται για μια συμμετοχή παραμορφωμένη η οποία συνεχώς μεταβάλλεται ανάλογα με την κίνηση του θεατή μπροστά στο έργο. Μεταβολή η οποία ενεργοποιεί υποκειμενικά στοιχεία του θεατή συμβάλλοντας μ' αυτό τον τρόπο στη διαμόρφωση ψυχολογικών καταστάσεων κι έτσι η σχέση έργου-θεατή γίνεται έντονα αμφίδρομη.

Στη διαμόρφωση όμως αυτής της παραμορφωτικής εικόνας – και κατά προέκταση της ψυχολογικής κατάστασης – καθοριστικό ρόλο παίζει η καλλιτέχνης με τις μορφές που δίνει στο υλικό της αλλά και με τη διάρθρωση, τη σχέση των μορφών αυτών μεταξύ τους, τη δομή δηλαδή του έργου.

Ο Καρούζ, γάλλος συγγραφέας, γράφει κάπου ότι και τα παραμορφωτικά τζάμια δεν είναι λιγότερο πραγματικά από την πραγματικότητα που παραμορφώνουν: «Σαν τζάμια, αφήνουν να διαφαίνεται η αντικειμενική πραγματικότητα που βρίσκεται πέρα απ' αυτά με την ιδιότητα της παραμόρφωσης εκφράζουν άμεσα ένα οπτικό τους σφάλμα, δηλαδή ένα υποκειμενικό εμπόδιο στην αντικειμενική πραγματικότητα» και θα συμπληρώναμε, πράγμα που είναι και το σημαντικότερο, στο επίπεδο δημιουργίας ενός έργου ότι και σαν έργο τέχνης εκφράζει την υποκειμενικότητα του καλλιτέχνη κι αυτή είναι που καθορίζει την ανάκλαση ως στοιχείο του έργου. Αυτή όμως η ανακλαστική ιδιότητα προσθέτει κάτι ακόμα στο έργο, προσθέτει το χρόνο, την τέταρτη διάσταση: Το έργο δεν είναι ποτέ το ίδιο, μεταβάλλεται ανάλογα με την κίνηση του θεατή ο οποίος μαζί με το γύρω του χώρο παίζει συγχρόνως το ρόλο του χρώματος. Γίνεται δηλαδή μ' αυτό τον τρόπο ένα άνοιγμα του έργου στο χώρο και στο χρόνο, άνοιγμα που σε τελευταία ανάλυση καθορίζεται τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά από το έργο που δημιούργησε η ζωγράφος.

Αντρέας Ιωαννίδης
Επιμελητής της Εθνικής Πινακοθήκης

STRAPATSAKIS MARIANNA

From the catalogue of the one-person exhibition of her work at the Medusa Art Gallery, Athens, 1984

From almost the beginning of our century, art has taken the form of a personal rather than a collective code, a fact which can be seen in the countless aspects of painting. As a result it has become difficult to assess a work of art, not only as to whether it is beautiful or ugly, but also as to whether it is something new or old. Our basic concern is the discovery of the elements which go into the work of art, their structure and their function.

Which, then, are the elements that compose the work of Marianna Strapatsakis? We will divide them into two categories: subjective and objective. To the **subjective** class belong the choice of material (unoxidized sheet iron with distorting reflecting capacities) and, chiefly, the action upon it brought about, either by the plastic shape she gives it, by the graphic element offered by its surface. The **objective** element is the surrounding space, animated or otherwise, which participates at every moment in the molding of the work. It is a matter of distorted participation which alters according to the spectator's changing position in front of the work. This alteration sets off subjective elements: the spectator in this manner creates psychological situations, and so the relationship between the spectator and the work becomes strongly interactive.

As for the shaping of these distorted images, and, consequently, the psychological situations, the determining role is played by the artist by the shapes she gives to her material, but also with the structure, the relationship between these forms: that is to say, the structure of the work.

Carrouze, the French writer, says somewhere that distorting glasses are no less real than the actuality which they distort. «As glasses they permit the objective reality which exists beyond them to appear; at the same time, with their quality of distortion, they express an optical error, that is to say, a subjective impediment to the objective reality». And we will add, something which is most important, that on the level of creation of a work, it expresses, as a work of art, the subjectivity of the artist. This is what determines the reflection as an element of the work. The reflective quality adds something else to the work: the element of time, the fourth dimension. The work never remains the same. It shifts with the movement of the spectator who, along with the space around him, plays at the same time the role of color. So, in a way, the work opens up to space and time, an opening which in the final analysis is determined both in quality and quantity by the work the artist has created.

Andreas Ioannidis,
Curator of the National Gallery

Γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε στο Παρίσι για πέντε χρόνια με υποτροφία της Ακαδημίας Αθηνών.

Πήρε δίπλωμα Ζωγραφικής και Σχεδίου από την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών του Παρισιού, δίπλωμα «Πλαστικών Τεχνών» από το Πανεπιστήμιο «Paris I» της Σορβόνης και δίπλωμα Ιστορίας της Τέχνης από την «Ecole du Louvre».

Ατομικές εκθέσεις: 1975 Γκαλερί «Maison des Beaux Arts» Λάδια Παρίσι. 1977 Γκαλερί «Το Μαγαζί» Παστέλ και Σχέδια Τήνος. 1978 Γκαλερί «Το Μαγαζί» Ακουαρέλες Τήνος. 1980 Γκαλερί «Στούντιο Τέχνης» Ακρυλικά, μουσική Γ. Κουρουπού Αθήνα. 1981 Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκη, Ακρυλικά. 1984 «Αίθουσα Τέχνης Μέδουσα» Ανοξειδωτή λαμαρίνα και παστέλ Αθήνα, Γερμανικό Ινστιτούτο Αθηνών, Ανοξειδωτή λαμαρίνα και παστέλ. 1985 φεστιβάλ «ΠΡΑΞΙΣ 85», Installation Video στο Γερμανικό Ινστιτούτο Αθηνών.

Έχει πάρει μέος σε 25 ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, Γαλλία και Γερμανία.

Born in Athens, she studied in Paris for five years on scholarship by the Academy of Athens. She obtained her diploma in «Painting and Drawing» from the «Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts», a diploma in «Plastic Arts» from the «Paris I» University of Sorbonne and a diploma in History of Arts from the «Ecole du Louvre».

One person exhibitions: 1975 «Maison des Beaux Arts» Gallery Oil painting Paris. 1977 «The Shop» Gallery Pastel and Drawings Tinos, 1978 «The Shop» Gallery Watercolors Tinos, 1980 «Art Studio» Gallery Acrylics, music by G. Kouroupos Athens. 1981 Thessalonikh French Institute, Acrylics. 1984 «Medusa Art Gallery» Stainless Tin and pastel Athens, German Institute of Athens Stainless Tin and pastel. 1985 festival «PRAXIS 85», Installation Video at the German Institute of Athens.

She has participated in 25 collective exhibitions in Greece, France and Germany.

«Το προπατορικό αμάρτημα» 1984. Ανοξείδωτη λαμαρίνα, φθοριούχο ακρυλικό, λαδοπαστέλ. 0,70 × 8,00 μ. • «The ancestral sin» 1984. Inoxydable steal, acrylic colour, oil pastel. 0.70 × 2.00 m.

«Καταράκτης» 1988. Αλουμαλίνη, λαδοπαστέλ. 200 × 60 εκ. • «Waterfall» 1988. Alumaline, oil pastel. 200 × 60 cm.

Λεπτομέρεια • Detail.